

Dosarul nr. 2r-433/23
2-21086006-01-2r-16102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A.Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. R.Pulbere, I.Secieru, A.Malîi)

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun.Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Nadejda Purcel,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN
„Credit Money” SRL împotriva Nadejdei Purcel, Andrei Purcel și Afanasii Bostan privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,
și acțiunea reconvențională depusă de Nadejda Purcel împotriva OCN
„Credit Money” SRL, intervenienți accesorii Agenția pentru protecția
consumatorilor și supravegherea pieței și Comisia Națională a Pieței Financiare
cu privire la recunoașterea clauzelor ca fiind abuzive,
împotriva încheierii din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost restituit apelul declarat de Nadejda Purcel împotriva hotărârii din 01
decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin.
(1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 4 iunie 2021, OCN „Credit Money” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Purcel, Andrei Purcel și Afanasii Bostan, solicitând încasarea datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23 iulie 2021 Nadejda Purcel a depus cerere reconvențională împotriva OCN „Credit Money” SRL, intervenienți accesorii Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Comisia Națională a Pieței Financiare (f.d.74- 78), solicitând recunoașterea abuzivă a clauzelor contractuale privind dobânda contractuală stabilită la pct.1.2, comisionul stabilit la pct.1.3, penalitatea stabilită la punctul 4.2 al contractului de împrumut 439/03-09 din 06 septembrie 2019; respingerea pretențiilor creditorului OCN „Credit Money” SRL privind încasarea dobânzii, comisionului și penalității în baza art.5 alin.(1), (3), art.15

alin.(7) și art.15 alin.(9) din Legea nr.202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, art.9 alin.(1) lit.e), art.24 alin.(3) din Legea privind organizațiile de creditare nebancaară; examinarea cauzei în lipsa sa.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2022, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată.

S-a admis acțiunea reconvențională depusă de Nadejda Purcel. S-a constatat caracterul abuziv al pct.1.2; 1.3 și 4.2 din contractul de împrumut nr.439/03-09 din 06 septembrie 2019.

S-a încasat în mod solidar de la Nadejda Purcel, Andrei Purcel și Afanasii Bostan suma de 2 019,76 euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data efectuării plății, cu titlu de datorie în baza contractului de împrumut nr.439/03-09 din 06 septembrie 2019; suma de 1 295,38 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli pentru citare. În rest, cerințele acțiunii inițiale s-au respins ca neîntemeiate.

S-a încasat în mod solidar de la Nadejda Purcel, Andrei Purcel și Afanasii Bostan în beneficiul statului suma de 53,30 lei cu titlu de cheltuieli suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei.

La 28 decembrie 2022, Purcel Nadejda a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe (f.d.131).

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 aprilie 2023, s-a corectat eroarea din textul dispozitivului hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2022, emis în dosarul nr.XXXXX și anume s-a înlocuit: fraza: - Se încasează în mod solidar de la Nadejda Purcel, Andrei Purcel și Afanasii Bostan suma de 2 019,76 euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data efectuării plății, cu titlu de datorie în baza contractului de împrumut nr.439/03-09 din 06 septembrie 2019; suma de 1 295,38 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli pentru citare.

cu fraza: - Se încasează în mod solidar de la Nadejda Purcel, Andrei Purcel și Afanasii Bostan în beneficiul OCN „Credit Money” SRL suma de 2 019,76 euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data efectuării plății, cu titlu de datorie în baza contractului de împrumut nr.439/03-09 din 06 septembrie 2019; suma de 1 295,38 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli pentru citare .

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată depusă de Purcel Nadejda împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2022.

S-a acordat apelantei Purcel Nadejda un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 971, 53 lei.

La 16 iunie 2023 Purcel Nadejda a depus în adresa instanței de apel o cerere privind acordarea unui termen suplimentar de lichidare a neajunsurilor stabilite în încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2023.

Prin încheierea din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a prelungit termenul de procedură de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat, la cererea înaintată de apelanta Purcel Nadejda. S-a acordat apelantei Purcel Nadejda un termen suplimentar de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 971, 53 lei.

S-a explicat că, în cazul lichidării neajunsurilor la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată va aplica prevederile art. 368 și 369 din Codul de procedură civilă și va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

Prin încheierea din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul depus de Purcel Nadejda împotriva hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 18 septembrie 2023, prin intermediul poștei terestre, Purcel Nadejda a declarat recurs împotriva încheierii din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, cu remiterea spre rejudecare a cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel (f. d. 186-187).

În motivarea recursului, a indicat că nu a recepționat încheierea din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a prelungit termenul de procedură de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat, astfel nu a avut posibilitate să se conformeze acesteia.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată, prin intermediul poștei electronice, recurenteii la 04 septembrie 2023, fapt ce se atestă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 176).

Astfel, din actele dosarului se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 septembrie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, copia încheierii din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a prelungit termenul de procedură de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat, la cererea înaintată de apelanta Purcel Nadejda, s-a acordat apelantei Purcel Nadejda un termen suplimentar de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 971, 53 lei, a fost expediată la adresa poștei electronice a apelantei indicate în cererea de apel –XXXXXX, la data de 26 iunie 2023 (f.d.169).

Confirmarea expedierii se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, care conține datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc, anexat la materialele dosarului (f. d. 169).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Confirmarea expedierii documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, anexat la materialele cauzei.

Extrasul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Instanța de recurs reține că, cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail deliverysystem” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail deliverysystem” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actelor judecătorești la adresa electronică, XXXXX, indicată de către Purcel Nadejda, lipsesc.

Mai mult decât atât, este cert stabilit că adresa electronică indicată de Purcel Nadejda în cererea de recurs, este aceeași la care a fost remisă și încheierea 22 iunie 2023 de către instanța de apel.

Drept urmare, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea copiei încheierii din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Purcel Nadejda, în termenul acordat prin încheierea din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu a prezentat instanței de apel, cererea de apel motivată și achitarea taxei de stat în sumă de 971, 53 lei.

Potrivit art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Conform jurisprudenței CtEDO (Ghinea contra Moldovei, cererea nr. 15778/05, hotărârea definitivă din 26 septembrie 2012), principiul egalității armelor este unul din elementele noțiunii mult mai largi a procesului echitabil, care prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Curtea notează, că aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale (Varnima Corporation International S.A. vs Grecia, nr. 48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur vs Franța, nr. 63879/00, §32, 03 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr. 32576/96, §32, CtEDO 2002-VIII).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează, că în circumstanțele expuse se impune concluzia, că însuși apelanta nu a respectat drepturile sale procedurale și s-a eschivat de la îndeplinirea actelor de procedură în măsura stabilită de normele de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale.

Or, părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței deoarece, în conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră reține că, apelanta Purcel Nadejda, nu s-a folosit cu bună-credință de drepturile sale procesuale și nu a executat indicațiile date de instanță prin încheierea din 22 iunie 2023. Or, neprezentând cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, a manifestat o neglijență față de indicațiile instanței.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, întemeiat a dispus, prin încheierea

din 29 august 2023, restituirea apelului declarat de Purcel Nadejda împotriva hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dat fiind faptul că apelanta nu a înlăturat, în interiorul termenului acordat de instanță, neajunsurile indicate în încheierea din 22 iunie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că este neîntemeiat și declarativ argumentul recurenteii precum că nu i-a fost expediată și nici nu recepționat încheierea din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a prelungit termenul de procedură de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat, la cererea înaintată de apelanta Purcel Nadejda.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Purcel Nadejda.

Se menține încheierea din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Credit Money” SRL împotriva Nadejdei Purcel, Andrei Purcel și Afanasii Bostan privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, și acțiunea reconvențională depusă de Nadejda Purcel împotriva OCN „Credit Money” SRL, intervenienți accesorii Agenția pentru protecția consumatorilor și supravegherea pieței și Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la recunoașterea clauzelor ca fiind abuzive.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi